

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Linda Mariana, Sive De B. Virgine Lindensi

Clagius, Thomas

Coloniae Vbiorvm, 1659

V. Sacelli Deiparae Lindensis excidium, non sine ingenti piorum stupore ac dolore perpetratum, adjunctarum sacello aedium ruinam secum traxit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11544

CAPUT V.

Sacelli Deiparæ Lindenſis excidium, non ſine ingenti piorum ſtupore ac dolore perpetratum, adjunctarum ſacello ædium ruinam ſecum traxit.

Quæ locum, apud Lindam Marianam, ſacrum reddebant, quæque loco, venerationem, & ſingulari adangebant cultum, erant, uti alias diximus, Tilia, & admiranda miraculisque inclyta, ſuper Tiliam Deiparæ Imago; atque circumdatum utrique, è ſolido muro, ſacellum. Hæc univerſa, per illam hæreſeon hæreticorumque eluvionem, ſimul vaſtata atque exciſa ſunt. Et quidem ſacelli ipſius ruinam, rudera, quæ integrum propè ſeculum in oculos ſpectantium incurtebant, palàm loquebantur. Tametsi enim toto illo tempore, quod ab Anno circiter M. DXX. aut M. DXXII. ad præſentis ſeculi Annum XVII. I. excurrit, gratiæ ſanitarum aliaque Dei ac Deiparæ beneficia, nunquam ab eo loco fuerunt diſcreta; locus tamen intuentibus nihil aliud, niſi aggeſtum ruderum acervum, & quoddam quaſi, ſacratiffimæ illius Ædis, cadaver videbatur exhibere. Sunt hodie quoque pluri mi, totâ Pruffiâ ſuperſtites, qui ſuis ea rudera oculis olim ſpectabant, & egregium illud, è ruderibus aggeſtum, hæreticæ ſacrilegæque barbariei trophæum, cum olim ſemper execrabantur, tum modò quoque deteſtarentur; niſi gaudium, quod ex reſtaurato nuper ſacello, crescenteque indies ſacelli ornatu juxta ac religione, capiunt ſingulare, præteriti memoriam doloris penitus abſtergeret. Cæterùm, quem putamus ſenſum fuiſſe, illo ipſo tempore, quo excidium

illud patratum est, in omnium piorum, non modò
 per Prussiam, verùm & per diffitas regiones, animis
 Quanta Asiae totius consternatione ac stupore, Dianæ
 Ephesiæ fanum, incendiarii cujusdam flammis
 subrutum fuerit, vel è sacris literis (a) discimus. Si
 enim, quando non nisi per aliquam suspitionis nu-
 bem, à Demetrio argentario, ejusque sociennis ob-
 etam, aliquod Dianæ, vel ejus Templo periculum im-
 minere videbatur, non modò Demetrius cum suis
 (b) sed & omnium Ephesiorum, imò & Asianorum
 cæterorum, Ephesi tunc præsentium, ut sacra loqu-
 tur historia, *Vox facta una est omnium, quasi per duas
 vas clamantium, magna Diana Ephesiorum: quidni & per
 omnes, ad sacelli, & Lindæ Marianæ (quæ non jam
 profanæ gentilium, sed, ut eam loco citato Corne-
 lius appellat, vera, & veraci Christianorum Diana, lac-
 erat) tam immane & sacrilegum Excidium ingem-
 rint, animisque immensum fuerint consternati & L-
 cet enim non eâ, quâ Templum Ephesium fuerit ma-
 gnificentiam, ut laboris & sumptuum impensio-
 causâ, inter septem mundi veteris miracula cen-
 posset; DEI tamen, & DEIPARÆ beneficentiam
 quæ hinc manabant, prodigiis ac miraculis, tum
 lud, tum reliqua veterum miracula, immenso an-
 bat intervallo. Quod si Ephesium illud ducentis
 Plinio (c) teste; aut potius, ut idem alibi docet, quæ-
 dringentis vigintiannis, ut miraculi nomen tor-
 tur, ædificatum est; Lindenlis profectò Ædes per
 quadringentis annis, tot miracula edidit, ut non
 saxi aut lapidibus, quàm meris videretur niti & co-*

(a) Act. 19. (b) v. 28. (c) lib. 36. cap. 14.

Edes quoque sacello Linda adjunctæ ab hæresibus excisæ. 183

state miraculis. Eat nunc impudens Prædicans Mislenta, & Heroa, nescio quem, à facinoribus, Principe Christiano nimirum dignis, *super athera tollat*; quod cum *totale excidium* (ut ille (a) multis garrit) *Religionis Romano-Catholicæ ex Ducatu promovendo*, inter cætera *Indulgentias Papales, Processiones, Peregrinationes ad loca sanctis ac Divis consecranea, proscripserit, inhibuerit, & prorsus exterminaverit*. Addat insuper, *commemoratione dignum occurrere, de destructione Fani ad Lindam extracti*; ad quod *peregrinationes, indulgentiarum imperandarum gratiâ, ab undequaque hominibus illuc confluentibus, institui solebant*. Hæc, inquam, atque id genus alia, de Prædicantiæ turfuribus eloquentiæ, in Heroa illum spargat Mislenta; ego tamen neque nunc adducor, neq; deinceps, ut loco suo constabit, adduci potero, ut in hominis transeam sententiam; hoc est, ut cum Prædicante, tantam heroi illi notam inuram. Quis enim, aut tam humilis illum animi, aut tam projectæ mentis, aut denique tam digneris à serenissima stirpe sua, tum spiritus, tum sanguinis, fuisse sibi persuadeat; ut non putarit vel equilia, vel haras & stabula alia, suppetere aliunde sibi posse, nisi è dirutis subversisque Templis ad ea erigenda, lateres, & saxa, aliamque materiem sacrilegè usurparet? Id enim fecit is, quicumque tandem sacelli & Lindæ Marianæ infelicissimus sacerrimusque excidii author fuit. Audi Ciaritium (b) *Tiliam, sacratissimæ Virginis Matru incolatu venerando pranobilem, nefariorum furor stirpitus excidit. Lateres Oratorii, ut & trabes, ac ligna domorum illi adjunctarum, quæ eandem demolitionis cladem*

M 3

dem

(a) p. d. 4. (b) pag. A. 6.

dem subierant, Rastemburgum aucta, & in substructionem stabulorum Arcis conversa; reliqua avectione indigna, permixta ignibus, in favillam redacta sunt. Hæc cinea ille Heros? hæc, inquam, ille, non modò designare opere, verùm & animo potuit concipere? ille non profanum duntaxat ædium, sacello adjunctarum (si quis tamen profanum apud Lindam fuisse dici poterit) Trabes & ligna, verùm & ipsius Oratorii lateres, privatos usus, & quid privatos dico? ad profanissimos, quia & sordidissimos, non hominum sed bestiarum usus, ad stabula, ad mandras, vel etiam hinc verterit? ille pro insitâ animo rabie, quæ asportavit & in profanissimos etiam usus, è Lindæ materie convertere non potuit, ignibus permiserit, & in favillam redegerit? Non hæc indoles Heroem; non animus non sanguinem ingenuum, ne dicam generosum & nobilem, refert. Opus ipsum, probat authorem non alium fuisse, quàm Castorem; illius utique, qui Regem monti Templum Spiritus Sancti in macellum veteris Pollucis gemellum. Uterque ejusdem Ledæ simulæ; uterque ovo prognatus eodem; proinde uterque non hominem, sed Jovem refert parentem. Verum enim hic illud Poëtæ:

Castor gaudet equis, ovo prognatus eodem. Castor

Hic cæstibus ad lanionum proludebat matrem; ille equis, ad palatia militabat equisonum: inde uterque non heroum, sed aut lanionum, aut agalontum; aut, si fortè id malint, Prædicantium sanguis.